

જીલ્લા કૃષિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા (GKMS)

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર જી.કૃ.યુ.

અમરેલી-૩૬૫૬૦૧

ફોન નં. ૦૨૭૯૨ ૨૨૭૧૨૨

અમરેલી જીલ્લાના તાલુકાઓ મુજબની હવામાન આધારિત કૃષિ સલાહ માટે
ટેલીગ્રામ અથવા વોટ્સએપ ગ્રુપમાં જોડાવા અંતિમ પેજની મુલાકાત લો

અમરેલી કૃષિ હવામાન બુલેટીન ક્ર. ૨૬/૨૦૨૧

તા. ૩૦-૦૩-૨૦૨૧

(જૂનાગઢ કૃષિ યુનીવર્સિટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

પાછલા અઠવાડિયાનું અમરેલીનું હવામાન

અ. નં.	હવામાન પરિબલો	24/03/2021	25/03/2021	26/03/2021	27/03/2021	28/03/2021	29/03/2021	30/03/2021
૧	વરસાદ (મી.મી.)	0	0	0	0	0	0	0
૨	મહત્તમ તાપમાન (°સે.)	38.2	37.8	38.4	40.6	41.8	41.2	40.0
૩	લઘુત્તમ તાપમાન (°સે.)	21.8	21.8	20	22	22.2	22	19.2
૪	મહત્તમ ભેજ સવાર (%)	68	30	33	30	41	60	87
૫	લઘુત્તમ ભેજ બપોર (%)	14	10		9	9	9	18
૬	પવનની ગતિ (કિ.મી./કલાક)	6.1	4.5	7.0	5.8	5.6	6.1	7.8
૭	પવનની દિશા (ડિગ્રી)	પશ્ચિમ-270	નૈઋત્ય-225	અગ્નિ-135	અગ્નિ-315	અગ્નિ-315	પશ્ચિમ-270	નૈઋત્ય-225
૮	વાદળની સ્થિતિ (ઓકટા) ૮ માંથી	0	0	0	0	0	0	0

અમરેલી જીલ્લાની તા. 31/03/2021 થી 04/04/2021 ની હવામાન આગાહી:

અ. નં.	હવામાન પરિબલો	31/03/2021	01/04/2021	02/04/2021	03/04/2021	04/04/2021
૧	વરસાદ (મી.મી.)	0	0	0	0	0
૨	મહત્તમ તાપમાન (°સે.)	41	41	42	42	41
૩	લઘુત્તમ તાપમાન (°સે.)	19	20	20	20	20
૪	મહત્તમ ભેજ સવાર (%)	65	35	29	29	51
૫	લઘુત્તમ ભેજ બપોર (%)	11	14	9	6	9
૬	પવનની ગતિ (કિ.મી./કલાક)	17.9	16.1	14.2	13.6	13.4
૭	પવનની દિશા (ડિગ્રી)	પશ્ચિમ-283	પશ્ચિમ-292	પશ્ચિમ-261	પશ્ચિમ-279	પશ્ચિમ-251
૮	વાદળની સ્થિતિ (ઓકટા) ૮ માંથી	1	0	0	0	0

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જીલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહિ.

કૃષિ સલાહ

હવામાન સારાંશ

અમરેલી જીલ્લામાં આગામી પાંચ દિવસ દરમિયાન હવામાન ગરમ, આંશિક ભેજવાળું અને આંશિક વાદળછાયું રહેવાની શક્યતા છે. લઘુત્તમ તાપમાન ૧૯ થી ૨૦ °સે અને મહત્તમ તાપમાન ૪૧ થી ૪૨ °સે રહેવાની શક્યતા છે.

પવન મોટેભાગે પશ્ચિમ દિશાથી ૧૩.૪ થી ૧૭.૯ કીમી/કલાક ની ગતિના ઝાટકા સાથે ફૂંકાવાની શક્યતા છે.

આગોતરું અનુમાન: તા ૦૨ થી ૦૮ એપ્રિલમાં સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ વિસ્તારમાં લઘુત્તમ તાપમાન ૨૦ થી ૨૨ °સે અને મહત્તમ તાપમાન ૩૪ થી ૩૬ રહેવાની શક્યતા છે.

**સામાન્ય
કૃષિ સલાહ**

- ઉનાળુ મગફળી, તલ અને શાકભાજી પાકોમાં સફેદમાખી અને શ્રીપ્તના નિયંત્રણ માટે ડાયફેનથાયુરોન ૧૫ ગ્રામ/૧૦ લી. પાણીમાં મિશ્ર કરી છાંટો.
- કાપણી પછી કપાસ, તુવેર દિવેલાની સાંઠી અને ઘઉંનું કસ્તર સળગાવવું નહીં, પરંતુ તેને મોબાઇલ ચોપર, રોટાવેટર થી ટુકડા કરી અને સમારમારી જમીનમાં ભેળવી દેવા અથવા સેન્દ્રિય ખાતર બનાવવું.
- તાપમાન સામાન્ય કરતા વધવાને કારણે પશુઓને ઝાડના છાંયડે બાંધવા વારંવાર પાણી આપવું, અને પાણીનો છંટકાવ કરવો.
- દુધાળા પશુઓને ગરમીની ઋતુમાં મિનરલ મિશ્રણમાં પોટેશીયમ અને સોડિયમ વધારે આપવું જોઈએ.

SMS

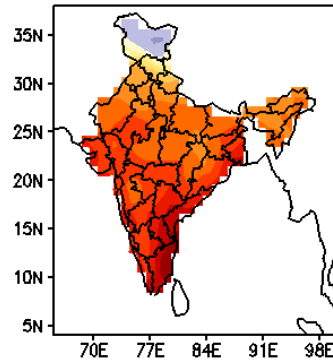
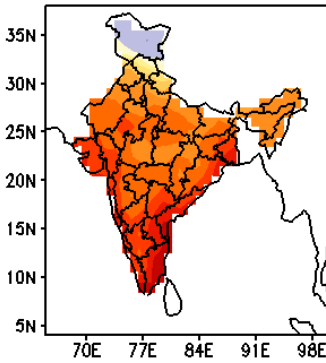
- તલમાં પર્ણગુચ્છ રોગના વાહક લીલા તડતડીયા ના નિયંત્રણ માટે કોસ્ફામીડોન ૩ મી.લી. અથવા ડાયમીથોએટ ૧૦ મી.લી. પ્રતિ ૧૦ લીટરમાં પાણીમાં નાખી છંટકાવ કરવો.

લઘુત્તમ અને મહત્તમ તાપમાન માટેની ૪ અઠવાડિયાની આગાહી

MME Bias corrected forecast Tmin (Deg)

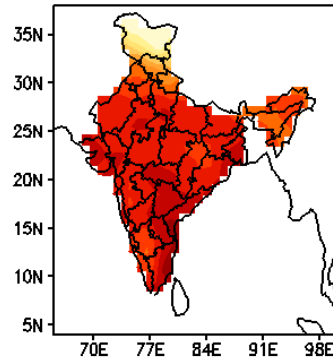
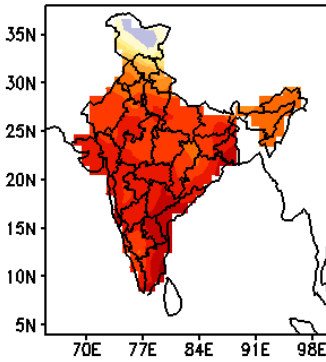
(Week1: 26Mar-01Apr)

(Week2: 02Apr-08Apr)

(Week3: 09Apr-15Apr)

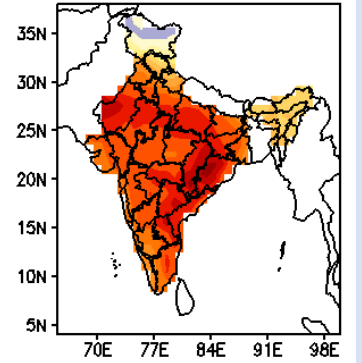
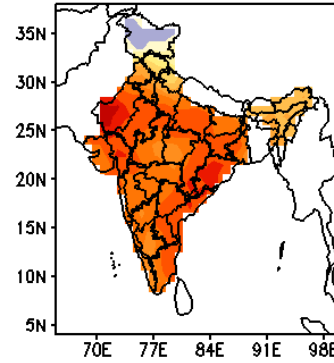
(Week4: 16Apr-22Apr)

MME Bias corrected forecast Tmax (Deg)

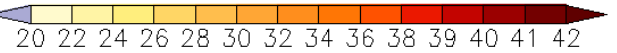
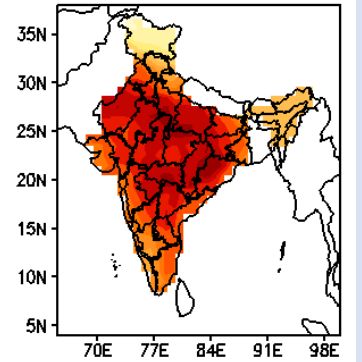
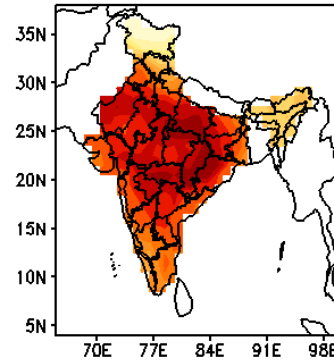
(Week1: 26Mar-01Apr)

(Week2: 02Apr-08Apr)

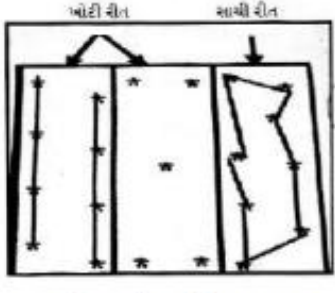
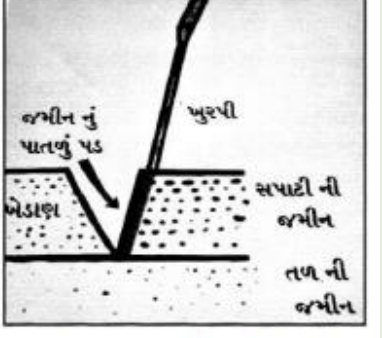

(Week3: 09Apr-15Apr)

(Week4: 16Apr-22Apr)

પાક મુજબ કૃષિ સલાહ

પાક	પાક અવસ્થા	કામગીરી / જાત / રોગ/ જીવાત	કૃષિ સલાહ
ચોમાસું પાકો	-	જમીન ચકાસણી	 <p>આકૃતિ-૧ : ખેતરના વિસ્તાર મુજબ જમીનના નમૂના લેવાના સ્થળ નક્કી કરવા.</p> <p>આકૃતિ-૨: જમીનનો નમૂનો લેવાની રીત</p> <p>જમીન ચકાસણી એ ખેત આયોજનનું ખુબ મહત્વનું પાસું છે, પાકો વાવ્યા પહેલા પોતાની જમીનની જમીન ચકાસણી કરાવી.</p> <ul style="list-style-type: none"> જમીનનો નમુનો લેવા માટે જમીન પર કોદાળી કે ખુરપીથી V આકારનો રપ સેમી ઊંડો ખાડો કરવો. ખાડાની એક બાજુએથી ૨ થી ૩ સેમી જાડાઈનો થર આકૃતિ ૨ મુજબ નમુના માટે લેવો, આ રીતે ૮ થી ૧૦ જગ્યાએથી પ્રતિ હેક્ટર માટી લઈ બરાબર મિશ્ર કરી એક કિલોગ્રામ માટી ચકાસણી માટે તૈયાર કરવી, અને નજીકની જમીન ચકાસણી પ્રયોગશાળામાં આપવા.
મરચા (46-76)	વૃદ્ધિ	સૂક્ષ્મ તત્વનું નિયમન	<ul style="list-style-type: none"> મરચીના પાકમાં વારંવાર જસત અને લોહતત્વની ઉણપ જણાતી હોય છે. તે માટે ઝિંક સલ્ફેટ ફેરસ સલ્ફેટ અને બોરેક્ષનો છંટકાવ કરવો.
		વીણી	<ul style="list-style-type: none"> રોપણી બાદ ૬૫ થી ૭૫ દિવસ પછી લીલા મરચાની વીણી શરુ થાય છે. લીલા મરચા માટે ૨૦ થી ૨૨ દિવસના સમયાંતરે વીણી કરવી.
		શ્રીપ્સ	<ul style="list-style-type: none"> ફેર રોપણી બાદ ૧૫ દિવસે કાર્બોફ્યુરાન ૩જી ૧૭ કિ.ગ્રા./ હેક્ટર પ્રમાણે આપવી ૩૦ દિવસે ટ્રાયઝોફોસ ૪૦ ઈ.સી. ૧૦ મી.લિ. અથવા એસીફેટ ૭૫ એસપી ૧૦ ગ્રામ દવા ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી ૧૦ થી ૧૫ દિવસના સમયગાળે વારાફરતી છંટકાવ કરવો.
કપાસ (-74-(-104)	પૂર્વ તૈયારી	ગુલાબી ઈયળ	<ul style="list-style-type: none"> સમયસર કપાસ વીણી લઈ તેમાં ઘેટા-બકરાં અને ઢોરને ચરાવવા કરાંઠીઓને ફૂંકણીનો ઉપયોગ કરી ભૂકો બનાવી સેન્દ્રિય ખાતર બનાવવામાં ઉપયોગ કરવો ખેતર અને તેની આસપાસમાં ઊભેલા કપાસના છોડ એકત્ર કરી નાશ કરવો. જીર્નીંગ મીલની અંદર અને બહારથી નકામા કચરાનો યોગ્ય રીતે નાશ કરવો.

મકાઈ
(16-46)

ફૂલ (મૂંછ)
અવસ્થા

પૂછડે ચાર ટપકા
વાળી ઇયળ

નુકશાનનો પ્રકાર:

- ઇંડાના સમુહમાંથી નીકળેલી નાની ઇયળો કુમળા પાન પર રહી હરિત દ્રવ્યોનો ભાગ ખાતી હોવાથી ઉપદ્રવીત પાન પર સફેદ રંગના ધાબાં જોવા મળે છે. ઇયળની હગાર નાના નાના જથ્થામાં લાકડાના વહેર જેવી જોવા મળે છે. છોડની ભુંગળીમાં સામાન્ય રીતે એકથી બે ઇયળો જોવા મળે છે.

નિયંત્રણ

- પ્રતિ હેક્ટરે એક પ્રમાણે પ્રકાશ પિંજર ગોઠવવા.
- જૈવિક નિયંત્રણ માટે બ્યુવેરીયા બાસીયાના અથવા મેટારાઈઝીયમ એનીસોપ્લી નામની ફૂગનો ૪૦ ગ્રામ પાવડર ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવીને છંટકાવ કરવો.
- લીમડા આધારિત જંતુનાશક દવાઓનો છંટકાવ કરવાથી ઇયળો ખાવાનું બંધ કરી દેતી હોવાથી લીબોળીના મીંજનો ભૂકો ૫૦૦ ગ્રામ (૫ ટકા અર્ક) અથવા લીબડાનું તેલ ૩૦ થી ૪૦ મીલી કપડા ધોવાના સાબુનો પાવડર ૧૦ ગ્રામ અથવા લીમડા આધારિત બજારમાં મળતી દવા ૪૦ મીલી (૧૫૦૦ પીપીએમ) પૈકી કોઈપણ એક દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો.
- ઉપરોક્ત ઉપાયો હાથ ધરવા છતાં પણ નિયંત્રણના પરિણામો સંતોષકારક ન મળે તો છેલ્લા ઉપાય તરીકે ક્લોરપાયરીફોસ ૨૦ ઇસી ૨૫ મીલી અથવા સ્પીનોસાડ ૪૫ એસસી ૩ મીલી અથવા એમામેકટીન બેન્ઝોએટ ૫ એસજી ૩ ગ્રામ અથવા ક્લોરાન્ટ્રાનિલીપ્રોલ ૧૮.૫ એસસી ૩ મીલી દવા પૈકી કોઈપણ એક દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવીને સાંજના સમયે છંટકાવ કરવો.

આ જીવાતની સંપૂર્ણ માહિતી અને સંકલિત વ્યવસ્થાપન માટે અહી ક્લિક કરવું

તલ (ઉનાળુ)
(36-46)

વૃદ્ધિ થી ફૂલ

નિંદણ નિયંત્રણ

- તલના પાકને વાવેતરના ૩૦ થી ૪૫ દિવસ સુધી નિંદણમુક્ત રાખવો. આ માટે એક થી બે આંતરખેડ અને બે વખત હાથથી નિંદામણ કરવા.

પિયત

- તલના પાકને બીજા પિયત વખતે પાણી ઓછું આપવું, આ સમયે તલના છોડ નાના હોય છે. અને વધુ પાણીના લીધે છોડ બળી જવાની શક્યતા રહે છે.
- પ્રથમ પિયત વાવેતર બાદ તુરંત અને વાવેતરના છ દિવસ બાદ બીજું પિયત આપવું.
- કુલ ૮ થી ૧૦ પિયત પાકની વૃદ્ધિની અવસ્થા, જમીનની પરત અને હવામાન પરિસ્થિતિ મુજબ ૮ થી ૧૦ દિવસના અંતરે આપવા.

પૂર્તિ ખાતર

- વાવણી પછી ૩૦ થી ૪૫ દિવસે પિયત આપ્યા બાદ જમીનમાં પુરતો ભેજ હોય ત્યારે ૨૫ કિલો નાઈટ્રોજન (૫૪ કિલો યુરિયા) બે હપ્તામાં પૂર્તિ ખાતર તરીકે આપવો. જમીનમાં પૃથક્કરણ મુજબ ગંધક તત્વની ઉણપ જણાય તો ભલામણ મુજબ જીપ્સમ પાયાના ખાતર સાથે આપવું.

		પર્ણગુચ્છ	<ul style="list-style-type: none"> રોગની અસરવાળા પાન કીનારી નીચેની બાજુ ઢળી જઈ કોકડાઈ જાય છે. જેથી તેને પાનનો કોકડવા પણ કહે છે. ફલ બેસવા સમયે ફૂલનું પાનમાં રૂપાંતર થઈ જવાના કારણે પાનનો ગુચ્છ બને છે. જેથી બૌદ્ધ બેસતા નથી. આ રોગ લીલા તડતડીયા ફેલાતો હોય છે. તેના નિયંત્રણ માટે કોસ્ફામીડોન ૩ મી.લી.અથવા ડાયમીથોએટ ૧૦ મી.લી. પ્રતિ ૧૦ લીટરમાં પાણીમાં નાખી છંટકાવ કરવો. રોગીષ્ટ છોડને ઉપાડી નાશ કરવો.
તરબૂચ (6-76)	વૃદ્ધિ, ફળનો વિકાસ	નર-માદા રેશિયો	<ul style="list-style-type: none"> નર ફૂલોના પ્રમાણમાં વધુ માદા ફૂલો મેળવવા માટે બોરેક્ષ ૩૦ થી ૪૦ ગ્રામ પ્રતિ દસ લીટર પાણી માં છંટકાવ કરવો
		ટોપ ડ્રેસિંગ	વાવેતર પછીના ૨૫ દિવસે નાઈટ્રોજન ૩૫ કિગ્રા પ્રતિ હેક્ટર પુરતી ખાતર તરીકે આપવું
		પાક સંરક્ષણ	<ul style="list-style-type: none"> મોલો મશીના નિયંત્રણ માટે ૧૦ થી ૧૫ ચલો સ્ટીકી ટ્રેપ (પીળા ચીકણા પિંજર) લગાડવા.
		છટણી	<ul style="list-style-type: none"> તરબૂચના વેલાની એક મુખ્ય અને બીજી બે બાજુમા શાખા રાખી બાકીની કાઢી નાખવી. આ કાર્ય જ્યારે તરબૂચ નાના હોય ત્યારે કરવું. ફળની સંખ્યા કરતા કદ પર ભાર મુકવો હોય ત્યારે ફળ નાના હોય તે વ્હાલે વધારાના ફળ તોડી નાખી સંખ્યા ઓછી કરવી.
		કેળવણી	<ul style="list-style-type: none"> વેલાની વૃદ્ધિ નીકળી એક જ બાજુએ થાય એ માટે શરૂઆત થી જ દરેક વેલાને કેળવવા. આમ કરવાથી નીકમા પિયત સહેલાઈથી આપી શકાય છે. અને ફક્ત નીકમા જ પિયત આપવાથી ફળને વધુ ભેજથી થતું નુકશાનથી બચાવી શકાય છે.
મગ-અડદ (ઉનાળ) (16-46)	અંકુરણ થી વૃદ્ધિ	પાક સંરક્ષણ	<ul style="list-style-type: none"> સફેદ માખી અને લીલા તડતડીયાના નિયંત્રણ માટે ગલગોટાનું વાવેતર કરવું. આ જીવાતો છોડમાંથી રસ યૂસીને નુક્સાન કરતી હોવાથી તેની નિયંત્રણ માટે શોષક, પ્રકારની જંતુનાશક દવા જેવી કે ડાયમીથોએટ ૩૦% ઇસી ૩૦ મિલી અથવા ફોસ્ફામીડોન અથવા મીથાઇલ ઓ ડીમેટોન ૪૦% ૧૦ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી છંટકાવ કરવો.
		ખાતર	<ul style="list-style-type: none"> વાવણી સમયે રાસાયણિક ખાતર પ્રતિ હેક્ટરે ૨૦ કિ.ગ્રા. નાઈટ્રોજન અને ૪૦ કિ.ગ્રા. ફોસ્ફરસ યાસમાં ઓરીને આપવું. તદ્ઉપરાંત હેક્ટરે ૨૦ કિલો સલ્ફર આપવાથી મગનું ઉત્પાદન સારું મળે છે અને પ્રોટીનનું પ્રમાણ વધવાથી દાણાની ગુણવત્તા પણ સુધરે છે.
		પિયત	<ul style="list-style-type: none"> મગનું વાવેતર ઓરવણ કર્યા પછી વરાપ થયેથી કરવું. અને પ્રથમ પિયત વાવેતરના ૨૫ થી ૩૦ દિવસે ફૂલની શરૂઆત થયા પછી આપવું.
બાજરી (ઉનાળ) (46-54)	ફૂટ અવસ્થા થી નીચલ અવસ્થા	પિયત	<ul style="list-style-type: none"> સામાન્ય રીતે ગોરાળુ જમીનમાં બાજરીના પાકને ૬ થી ૭ પિયત ૧૨ થી ૧૫ દિવસના અંતરે આપવા. પિયતની કટોકટી અવસ્થાઓ: અંકુર અવસ્થાઓ(૩-૫ દિવસ), ફૂટ અવસ્થા(૨૧-૩૫ દિવસ) , નીચલ અવસ્થા(૪૫-૬૫ દિવસ), થૂલી અવસ્થા(૫૫-૭૫ દિવસ) અને દાણા ભરાવવાની અવસ્થા(૭૦-૮૦ દિવસ)
		નિદ્રણ નિયંત્રણ	<ul style="list-style-type: none"> બાજરીના પાકને ૪૫ દિવસ સુધી નિદ્રણ નુક્ત રાખવો અને ભેજ જાળવી રાખવો. મજુરની અછત હોય તે પરિસ્થિતિમાં નિદ્રણનાશક દવા એટ્રાજીન ૫૦ % વે. પા., ૧૦ ગ્રામ/૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી પાક અને નિદ્રામણ

		ઉગ્યા પહેલા ઇંટકાવ કરવો.	
આંબો (76-111) 	મગ/જુવાર કદના ફળ	ફળનું ખરણ	<ul style="list-style-type: none"> ફળો મગ/જુવારના કદના થાય ત્યારે ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ૨ ગ્રામ નેપ્થથેલીક એસીટીક એસિડ (૨૦ પીપીએમ) અને એક કિલો યુરિયાનો ઇંટકાવ કરવો.
	વટાણા કદના ફળ / લખોટી જેટલા કદના ફળ	પિયત	<ul style="list-style-type: none"> આંબામાં વટાણા જેવડી કેરી થાય ત્યારે ૧૫ દિવસના અંતરે ખામણાં ભરી પિયત આપવાથી કેરીની સંખ્યામાં વધારો થાય છે કેરીના ફળની વૃદ્ધિ અને વિકાસ સારો થાય છે અને કેરીઓ ખરી પડતી અટકે છે.
		ફળનું ખરણ	<ul style="list-style-type: none"> ફળનું કદ વટાણા જેવડું થાય ત્યારે એક ગ્રામ જીબ્રેલિક એસિડ ૧૦૦ લિટર પાણીમાં (૧૦ પીપીએમ) (પ્રથમ એસીટોન અથવા આલ્કોહોલ અથવા સોડિયમ હાઈડ્રોક્સાઈડ ૫૦ મિ.લિ. લઈ તેમાં જીબ્રેલિક એસિડ ઓગાળી ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ભેળવવું.) તથા એક કિલો યુરિયા મેળવીને ઇંટકાવ કરવો. જીબ્રેલિક એસિડના ઇંટકાવ બાદ હળવું પાણી આપી છોડ દીઠ ૫૦૦ ગ્રામ ૧૨:૩૨:૧૬ એનપીકે ખાતર તથા ૨ કિલો દિવેલી ખોળ આપી પિયત આપવું.
		ખાતર	<ul style="list-style-type: none"> જીબ્રેલિક એસિડના ઇંટકાવ બાદ હળવું પાણી આપી છોડ દીઠ ૫૦૦ ગ્રામ ૧૨:૩૨:૧૬ એનપીકે ખાતર તથા ૨ કિલો દિવેલી ખોળ આપી બીજું પાણી આપવું. જો રાસાયણિક ખાતર ના આપવાં હોય તો ઝાડ દીઠ ૫ થી ૧૦ કિલો સેન્દ્રિય ખાતરો જેવા કે વર્મિકમ્પોસ્ટ અથવા મરઘાનું ખાતર અથવા પ્રેસમડ આપવાં. રાસાયણિક ખાતરો જમીનમાં આપ્યા બાદ એક અઠવાડિયે ઝાડ દીઠ ૨૫ મિ.લિ. એઝોટોબેક્ટર, ૨૫ મિ.લિ. ફોસ્ફોબેક્ટેરીયા, ૨૫ મિ.લિ. પોટાશ બેક્ટેરીયા અને ૨૫ મિ.લિ. સુપર પોટેશીયમ હ્યુમિક ૨૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી ઝાડ દીઠ-૨-૨ લિટર થડથી દોઢ-બે ફૂટ દૂર ખામણામાં રેડવું.
	આચ્છાદન/ આવરણ/ મર્લિંગ/ લીલો પડવાશ		<ul style="list-style-type: none"> ઝાડ ઉપર કેરી હોય ત્યારે ખુલ્લી જમીનનો તડકો ન લાગે તે માટે કંઈ આચ્છાદન કરવું અથવા મગ/ગુવાર/શણ ઉગાડી આંબાવાડીયામાં ભેજ જાળવવો અને કેરી પાક પુરો થયા બાદ તેનો લીલો પડવાશ કરી નાખવો જેથી કેરીમાં કપાસીનો (સ્પોન્જી ટિશ્યુ) રોગ નિવારી શકાય અને અન્ય કેરીમાં ફળ ઉપર સૂર્ય ગરમીથી પડતા ડાઘા અટકાવી શકાય.
		ભૂકિ છારો	<ul style="list-style-type: none"> ફૂલો દરમિયાન ભૂકી છારાના નિયંત્રણ માટે વેટેબલ સલ્ફર ૮૦ ટકા દવાનો ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ૨૫૦ ગ્રામ ભેળવીને ઇંટકાવ કરવો.
લીંબુ (-44+46) 	ફળ અવસ્થા/ ફૂલ અવસ્થા	બળિયા ટપકા 	<ul style="list-style-type: none"> બળિયા ટપકા ના નિયંત્રણ માટે નવેમ્બર-ડિસેમ્બર, ફેબ્રુઆરી-માર્ચ, જુન અને જુલાઈ-ઓગસ્ટ માં એમ કુલ ચાર વખત ૧૦:૦૫:૧૦૦ ના પ્રમાણ વાળું બોર્ડો મિશ્રણ અથવા તાંબા યુક્ત દવાનો ઇંટકાવ કરવો.
		ફળ ખરી જવા	<ul style="list-style-type: none"> લીંબુ ના ફળો બેસી ગયા બાદ ૨% યુરિયા સાથે ૨૦ ppm NAA ના ૧-૨ ઇંટકાવ કરવાથી ફળ નું ખરણ ઘટે છે અને ફળ ના કાળ અને વજન માં વધારો થાય છે.
		ગુંદરિયો	<ul style="list-style-type: none"> જમીનને અડકતી ડાળીઓની છટણી કરી બાળી નાખવી.

	<p>સાયલા</p> <p>અને શ્રીપ્સ</p>	<ul style="list-style-type: none"> થડને પાણીનો સીધો સંપર્ક ન થાય તે માટે થડ પર બોર્ડો પેસ્ટ (મોરથુથુ ૧ કિ.ગ્રા., કળીચૂનો ૧ કિ.ગ્રા. ૧૦ લિટર પાણીમાં) લગાવી થડની ફરતે માટી યડાવવી. અસરગ્રસ્ત ઝાડના થડ ફરતે મેટાલેક્સિલ એમઝેડ ૭૨ વેપા (૨૫ ગ્રામ/૧૦ લિટર) નુ ડ્રેયીંગ કરવું. લીંબુમાં સાયલા અને શ્રીપ્સના નિયંત્રણ માટે ઈમીડાકલોપ્રીડ ૩૦.૫ ટકા ૫ મીલી અને લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મીલી અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્ક નું દ્રાવણ ૫૦૦ મીલી/૧૦ લિટર પાણીમાં મિશ્ર કરી છંટકાવ કરવો. વધુ ઉપદ્રવ હોય તો ટ્રાયઝોફોસ ૪૦ ટકા ૨૦ મી.લી. ૧૦ લિટર પાણીમાં મિશ્ર કરી છંટકાવ કરવો. ફળ ખરી જવા: લીંબુ ના ફળો બેસી ગયા બાદ ૨% યુરિયા સાથે ૨૦ ppm NAA ના ૧-૨ છંટકાવ કરવાથી ફળ નું ખરણ ઘટે છે અને ફળ ના કાળ અને વજન માં વધારો થાય છે.
<p>મગફળી (ઉનાળા) (61-76)</p> 	<p>ફૂલ અવસ્થા પિયત</p> <p>નિંદામણ અને આંતર ખેડ</p>	<ul style="list-style-type: none"> પ્રથમ પિયત વાવેતર બાદ તરત આપવું. બીજુ પિયત ૨૦ થી ૨૫ દિવસે છોડ ઉપર ફૂલ દેખાય ત્યારે આપવું, અને ત્રીજુ પિયત ૩૦ થી ૩૫ દિવસે સુયા બેસતી વખતે આપવું. મગફળીના પાકને ૪૫ દિવસ સુધી નિંદામણ મુક્ત રાખવો, આ માટે બે થી ત્રણ આંતર ખેડ કરવી. અથવા ઉભા પાકમાં વાવણીથી ૨૦ થી ૨૫ દિવસે ઈમીઝાથાયપર ૧૦ ટકા એસએલ ૧૫ મી.લી. અથવા ક્વીઝાલોફોપ ૫ ઇસી ૧૬ મિલી પ્રતિ પંપ છંટકાવ કરવો.
<p>રીંગણ (46-76)</p> <p>ટામેટા (196-226)</p> 	<p>ફળનો વિકાસ સફેદ માખી</p> <p>ડુંખ અને ફળ કોરી ખાનાર ઈયળ</p> <p>પાન કથીરી</p> <p>લઘુપર્ણ</p>	<ul style="list-style-type: none"> રીંગણી અને ટામેટીમાં સફેદ માખીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મિલિ અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્કનું દ્રાવણ ૫૦૦ મીલી અને ડાયફેન્થાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ ગ્રામ અથવા ટ્રાયઝોફોસ ૪૦ ઇસી ૨૫ મિ.લી. દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. ફળ અને ડોકાની ઈયળોનો ઉપદ્રવ હોય તો નુકશાન પામેલ ફળ અને ડોકા તોડીને જમીનમાં દાંટી દેવા અને ક્લોરાનટ્રાનીલીપ્રોલ ૧૮.૫ એસ.સી (રીનાક્ષીપાયર) દવા ૩ મિલી અથવા ડીડીવીપી ૭૬ ઇસી ૫ મિલી ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. રીંગણમાં જો પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ હોય તો ઈથીઓન ૫૦ ટકા ઇસી ૧૫ મિલી અથવા પ્રોપરગાઈટ ૫૭ ઇ.સી. ૧૫ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. રોગ તડતડીયાંથી ફેલાતો હોવાથી રોપણી પછી ૧૦ થી ૧૫ દિવસે કાર્બોફ્યુરાન ૩ જી ૧ કિ.ગ્રા. સ.તત્વ/હે. પ્રમાણે છોડની ફરતે રીંગ પદ્ધતિથી આપવું અને ૧૦ થી ૧૨ દિવસના અંતરે ડાયમીથોએટ ૩૦ ઇસી ૧૦ મિ.લિ. અથવા થાયોમેથોક્કામ ૨૫ ડબલ્યુજી ૪ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળીને વારાફરતી જરૂર પ્રમાણે છંટકાવ કરવો.
<p>પશુપાલન</p> 		<ul style="list-style-type: none"> ઉનાળાની ઋતુમાં પશુઓને રેસાયુક્ત ખોરાક આપવો જેથી તેના શરીરનું તાપમાન વધે નહિ અને શ્વસનદર પણ સામાન્ય રહે. ઉનાળામાં વધુ દુધ આપતા પશુઓને માપસર પ્રોટીનના લીધે શરીરમાંથી ઉત્પન્ન થતી ગરમીનું પ્રમાણ વધી જાય છે. જેની વિપરીત અસર પશુઓના પ્રજનન પર પડે છે. ગાયોમાં બાયપાસ પ્રોટીન આપવાથી દુધ ઉત્પાદન ક્ષમતામાં તેમજ ફેટમાં વધારો જોવા મળે છે. ગરમીની ઋતુમાં મિનરલ મિશ્રણમાં પોટેશીયમ અને સોડિયમ વધારે આપવું જોઈએ. પશુઓ પર કુવારા (ફોગર) દ્વારા પાણી છાંટવું તેમજ શેડમાં પંખા ચાલુ રાખવા

જેથી પશુના શરીરને ઠંડુ રાખી શકાય.

વિષય નિષ્ણાંત
કૃષિ હવામાનશાસ્ત્ર

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર અમરેલી દ્વારા બનાવવામાં આવેલા અમરેલી જિલ્લાના હવામાન
આધારિત કૃષિ સલાહ અંગેના તાલુકા મુજબના વોટ્સએપ ગ્રુપમાં જોડાવા માટે
તમારા તાલુકા પર ક્લિક કરો.

District Agrometeorological Unit (DAMU)
Gramin Krishi Mausam Seva (GKMS)
Krishi Vigyan Kendra
Junagadh Agricultural University
Amreli-365601
Phone: 02792-227122

Join our Telegram channel and Block wise WhatsApp groups

Amreli District Agromet Advisory Service bulletin. No. 26 (2021)

Date: 30-03-2021

(Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department)

Significant weather of past week, Amreli

No.	Parameter	24/03/2021	25/03/2021	26/03/2021	27/03/2021	28/03/2021	29/03/2021	30/03/2021
1	Rainfall (mm)	0	0	0	0	0	0	0
2	Max.Temp.(°C)	38.2	37.8	38.4	40.6	41.8	41.2	40.0
3	Min.Temp.(°C)	21.8	21.8	20	22	22.2	22	19.2
4	RH-I (%)	68	30	33	30	41	60	87
5	RH-II (%)	14	10		9	9	9	18
6	Wind Speed (kmph)	6.1	4.5	7.0	5.8	5.6	6.1	7.8
7	Wind Direction(deg.)	W-270	SW-225	SE-135	SE-315	SE-315	W-270	SW-225
8	Total CC (octa) out of 8	0	0	0	0	0	0	0

Weather Forecast from 31/03/2021 to 04/04/2021

No.	Parameter	31/03/2021	01/04/2021	02/04/2021	03/04/2021	04/04/2021
1	Rainfall (mm)	0	0	0	0	0
2	Max.Temp.(°C)	41	41	42	42	41
3	Min.Temp.(°C)	19	20	20	20	20
4	RH-I (%)	65	35	29	29	51
5	RH-II (%)	11	14	9	6	9
6	Wind Speed (kmph)	17.9	16.1	14.2	13.6	13.4
7	Wind Direction(deg.)	W-283	W-292	W-261	W-279	W-251
8	Total CC (octa) out of 8	1	0	0	0	0

Note: Above forecast is the average situation of whole district

Agro-Advisory

Weather Summery

- The weather in Amreli District is likely to be warm, slightly humid and partly cloudy weather forecasted during the next five days. The minimum temperature is expected to be 19 to 20 °C. The maximum temperature is expected to be 41 to 42 °C.
- Wind speed expected mostly from W respectively with gusts of 13.4 to 17.9 km/h.

Extended Range Forecast: The minimum temperature likely to be 20 to 24 °C and maximum temperature likely to be 34 to 36 °C in Saurashtra and Kutch region from 2nd to 8th April 2021.

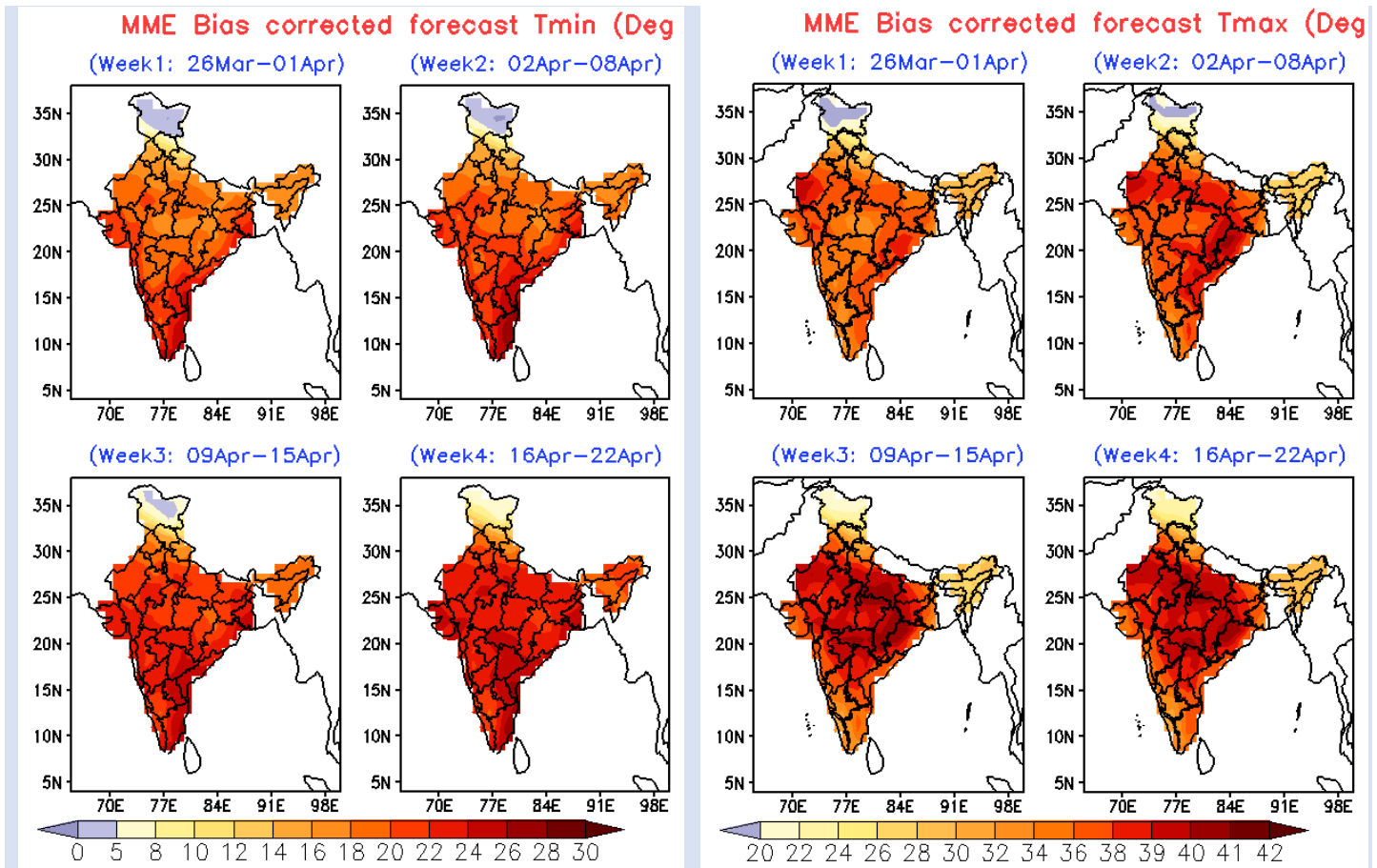
General Advisory

- For control of whiteflies and thrips in summer groundnut, sesame and vegetable crops, apply spray of diafenthiuron 15 g / 10 l water.
- After harvesting, do not burn cotton, pigeon pea stalks and wheat husks, but chop it with a mobile shredder, rotavator and mix them in the soil or make organic manure.

- Keep animals under shade of tree, give drinking water and also spray the water on the body of animals.
- Give more potassium & sodium in mineral mixture to animals during summer season.

SMS Advisory:

- Apply spray of phosphamidon 3 ml or dimethoate 10 ml in 10 litres of water for control vector of sesame phyllody i.e. jassids.

Crops	Crop Stage	Practices	Advisory
Kharif Crops	-	Soil Testing	<p>આકૃતિ-૧ : ખોદરના વિસ્તાર મુજબ જમીનના નમૂના લેવાના સ્વચ્છ નક્કી કરવા.</p> <p>આકૃતિ-૨ : જમીનનો નમૂનો લેવાની રીત</p> <ul style="list-style-type: none"> • Make 25 cm of V shape in soil by farm implement, take 2 to 3 cm of layer from the deep soil. Take this type of sample from 8 to 10 spot from 1 hectare in reference to figure-1 and well mixed it and use 1 kg soil for the soil

			testing.
Chili	Vegetative Phase	Micro nutrient management	<ul style="list-style-type: none"> The deficiency of zinc and iron prevailing frequently in chili. Apply zinc sulphate and ferrous sulphate if there observed the same.
		Picking	<ul style="list-style-type: none"> Picking of green chili fruits at 65 to 75 days after transplanting. Do picking at 20 to 22 days at intervals.
		thrips	<ul style="list-style-type: none"> Apply spray of carbofuran 3G @ 17 kg/h at 15 days after transplanting also apply Trizophos 40 EC @ 10 g/10 l water 30 days after transplanting at 10 to 15 days of interval.
Cotton	Mitigation	Pink bollworm	<ul style="list-style-type: none"> Timely picking of the cotton and after that graze sheep, goats and cattle in cotton field. Make organic fertilizer of stalk of the cotton Remove and destroy the undesired plants of cotton in and around the field.
Maize	Tasseling and Silking (Flowering)	Fall army Worm	 <ul style="list-style-type: none"> Newly emerged larvae feeding chlorophyll from leaves causes white patches on leaves. The excreta of larvae looks like wooden powder. Install light trap 1/ha For biological control apply spray of Beauveria bassiana or Metarhizium anisoplae @ 40 g/ 10 liter of water. Larvae not feeding those leaves where sprayed neem based insecticide. Spray neem seed kernel powder @ 500g (5% extract) or neem oil @ 30 to 40 ml with washing powder @ 10 g in 10 liter of water. <p>If there is more infestation, then spray, chlorpyrifos 20 EC @ 25 ml or Spinosad 45 SC @ 3 ml or emamectin benzoate 5 SG @ 3g or chlorantraniliprole 18.5 SC @ 3 ml in 10 liter of water.</p>
Sesame (Summer)	Vegetative Stage to Flowering	Weed Management	<ul style="list-style-type: none"> Keep sesame crop free from weeds for 30 to 45 days after sowing. For this do one to two interculturing and hand weeding twice.
		Irrigation	<ul style="list-style-type: none"> Apply 2nd Irrigation as a light irrigation, at this time

			<p>plants have very less height and it may be died due to water lagging.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The second irrigation should be given immediately after sowing and the second irrigation should be given six days after sowing. • Apply total of 8 to 10 irrigation at intervals of 8 to 10 days depending on the growth stage, type of soil and weather conditions.
		Top dressing	<ul style="list-style-type: none"> • Apply Nitrogen @ 25 kg (54 kg urea) as top dressing at 30 to 45 DAS. Apply gypsum if there found deficiency of sulphur.
		Phyllody	<ul style="list-style-type: none"> • The diseased leaf bends downwards and becomes Curled. So it is also called a leaf curl. The bunch of leaves is formed as the flower transforms into a leaf at the time of flowering. So that the flower do not set. The disease is spread by jassids. Apply phosphamidon 3 ml or dimethoate 10 ml in 10 litres of water for its control. Collect and destroy infected plants.
Watermelon	Fruit development	Maintain the sex ratio	<ul style="list-style-type: none"> • To maintain the sex ratio (more number of female flowers), spray borax @ 3-4 g/l at 2-4 leaf stage
		Top dressing	<ul style="list-style-type: none"> • Apply 14 Kg of N/acre at 25 days after sowing as top dressing.
		Crop Protection	<ul style="list-style-type: none"> • Use yellow sticky traps for whitefly and aphids and blue sticky trap for thrips @ 4-5 trap/acre
		Pruning	<ul style="list-style-type: none"> • Excepting one main branch and two sub branches the pruning should be done of remaining branches of vine. • If their volume of the fruit is important than the number of fruits. Thinning of the fruits should be done when fruit are in small size
		Training	<ul style="list-style-type: none"> • Training is the important practiced to grow the vine of watermelon in one side. So farmers can irrigate easily in farrow and fruits can be prevent from the loss of excessive moisture.
Green gram Black gram	Field Preparation, Germination	Crop protection	<ul style="list-style-type: none"> • Growing intercrops such as marigold for the control of blister beetle, whitefly and leaf hoppers. • Apply systemic insecticides like Dimethoate 0.03% or Phosphamidon or Methyl O Dimetone 0.04% in water for control.
		Fertilizer	<ul style="list-style-type: none"> • 20-40-00 NPK kg/ha at the time of sowing with Sulphur @ 20 kg for the increased the protein and quality of the grain

		Irrigation	<ul style="list-style-type: none"> • First Irrigate the field and sowing of the crop and the first irrigation to be apply at 25 to 30 days after sowing
Pearl Millet	Tillering to boot stage	Fertilizer	<ul style="list-style-type: none"> • Apply half amount of nitrogen (60 kg) and all amount of phosphorus (60 kg) as Basel dose in the furrow before Sowing. • Apply half amount of remaining nitrogen (60 kg) as supplementary fertilizer after weeding and thinning at 30 days after sowing. • Apply supplementary fertilizer at 8 to 10 cm from plant row at 7 to 8 cm of depth.
		Irrigation	<ul style="list-style-type: none"> • Apply 6 to 7 irrigation generally in sandy loam soil at 12 to 15 days of intervals. • Critical Stages for the irrigation: Germination stage(3-5 days), Tillering stage(21-35 days), Boot leaf stage(45-65 days), Flowering stage(55-75 days) and Grain filling stage(70-90 days).
		Weed Management	<ul style="list-style-type: none"> • Keep the millet crop free from weeds for 45 DAS and conserve moisture. • Apply spray of the herbicide Atrazine 50% W. P. Dissolve 10 gm/10 liters of water before the germination of crop and weed in case of shortage of labor.
Mango	Mung/ grain sized fruit Pea sized fruit / Marble sized fruit	Fruit dropping	<ul style="list-style-type: none"> • spray 2 g of naphthalic acetic acid (20 ppm) and 1 kg of urea in 100 liters of water when fruits are Mung / sorghum grain sized.
		Irrigation	<ul style="list-style-type: none"> • Apply Irrigation at 15 days of interval when the fruit is about size of pea.
		Fruit dropping	<ul style="list-style-type: none"> • When the fruit is about the size of a pea, spray gibberellic acid @1 g /100 liters of water (10 ppm) (first dissolve gibberellic acid in 50 ml acetone or alcohol or sodium hydroxide and then in 100 liters of water) and spray with one kg of urea.
		Fertilizer	<ul style="list-style-type: none"> • Apply 2nd Irrigation followed by 12:32:16 NPK @ 500gm + 2kg Castor cake per tree after application of gibberellic acid. • apply 5 to 10 kg of organic manure per plant like vermicompost or poultry manure or press mud If chemical fertilizer is not wanting to apply. • Dissolve Azotobacter @ 25 ml, Phosphobacteria @ 25 ml, Potash bacteria @ 25 ml, and Super Potassium Humic in 20 liters of water and apply this solution two feet away from the trunk of the tree @ 2 liters per plant

after the fertilizer treatment.

Green manuring/
Spongy tissue
/Mulching

- Cover the open ground or sowing Green gram/cluster bean / sunn-hemp to maintain moisture in the soil of mango orchard and use it as in-situ green manuring after completion of mango crop when there is Fruit on the tree to prevent sponge tissue disease. And in other mangoes, the stains from the sun heat on the fruit can be prevented.

Powdery mildew

- Apply spray of wettable sulphur @ 250g/100 L water to control powdery mildew during flowering.

Lime

Fruiting

Citrus Canker

- Apply four spray of Bordeaux mixture or copper-based fungicide in November, February, June and July for the control of the citrus canker.

Fruit dropping

- Apply urea 2% with NAA 2 ppm during fruiting to decrease the quantity of fruit dropping.

Gummosis

- Pruning of branches attached to soil.
- Paste Bordeaux mixture on bark of the tree.
- Drenching of metalaxyl MZ 72 WP @ 25 g/ 10 l water around bark of the tree

Psylla

& thrips

- To prevent damage of leaf minor, psylla & thrips spray imidacloprid 30.5 % 5 ml / 10 lit of water ml/10 lit of water. → Fruit dropping: Apply urea 2% with NAA 2 ppm during fruiting to decrease the quantity of fruit dropping.

Groundnut Summer

Flowering

Irrigation

- first irrigated provide immediately after the planting.
- The second irrigation should be given on 20 to 25 days at the time of the initiation of flowering, and the third irrigation should be given on 30 to 35 days at pegging stage.

Weeding and Intercuturing

- Keep crop weed free till the 45 days of sowing, Do 2 to 3 hand weeding or Apply Imazethapyr 10 SL @ 15 ml or quizalofop ethyl 5 EC @ 16 ml per pump.

Brinjal

Fruit Development

Sucking pest

- For minimize population of whitefly, Spray 500 ml of 5 % neem seed extract or neem oil 50 ml or Difenthiuron 50 WP @ 16 gm / 10 lit of water.

Tomato

&

Fruit Development

Shoot & Fruit borer

- In brinjal and tomato crops, monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised. For control of shoot and fruit borer in brinjal and tomato crops, infested fruits and shoots should be collected and buried into the soil. If insect population is above ETL then spraying of chlorantraniliprole 18.5 % SC 3.0 ml or DDVP @ 7 ml/10 litre of water is advised.

Mites

- If infestation of mite is observed in brinjal, then spraying of Ethion 50 EC 15 ml or Propargite 57 % EC @ 10 ml/10 litre of water.

Little leaf

- Apply Carbofuran 3g @ 1 kg a.i./ha around the plant by ring method due to the disease is transmitted through jassids. Also, apply a spray of dimethoate 30 EC @ 10 ml or thiamethoxam 25 WG @ 4 gm at 10 to 12 days of intervals.

Livestock

- Apply fibre-rich feed to animals in summer seasons, because it will maintain the body temperature and respiration.
- Apply optimum limited protein rich feed to milch animal who produces high milk. Protein produces more heat from animal body and it may affect the reproduction system of that animal.
- Give bypass protein to cow to increase the milk production and fat.
- Give more potassium & sodium in mineral mixture during summer season.
- Sprinkle water (fogger) on the animals and keep the fan in the shade to keep the body cool.

**Subject Matter Specialist
Agrometeorology**